

Ходимлар ойлик иш ҳақи.

№	Лавозими	Сони	Бир ойлик иш ҳақи (минг сўм)	Бир ойда (минг сўм)	Бир мавсум а –4ой (минг сўм)
1	Бошлик	1	700	700	2 800
2	Хисобчи	1	700	700	2 800
3	Ишчилар	2	700	1.400	5 600
Жами :		4		2.800	11.200

Ишлаб чиқариш даромад ва харажатлари

	Кўрсаткич	Ўлчо в бир-лиги	Миқдори	Нархи (минг сўм)	1 ойда (минг сўм)	1 мавсум (минг сўм)
1	Ишчилар сони	Киши	4		2.800	11.200
Шу жумладан						
	Иш ҳақи фонди 12 % ажратма	сўм			336	1 344
	Иш ҳақи фондидан даромад солиғи 12 %	сўм			336	1 344
2	Бошқа харажатлар	сўм				5 497
	Жами харажатлар	сўм				16 697
Маҳсулотдан тушган даромад						
1	Уруғи	кг	600	20		12 000
	Пояси	кг	2 500	15		37 500
2	Солиқ – умумий тушумдан 4%	сўм				1 904
	Соф фойда	сўм				30 899

Савдо-саноат палатасининг марказий аппарати

Тошкент ш 10047, А. Темур шох к. 4

Тел: 78 150-60-06

Ишонч телефон 1094

Web-site: www.chamber.uz

E-mail: info@chamber

Қорақалпоғистон Республикаси

Нукус ш.А.Темур к. 112 А уй

Тел: (0-361) 770-71-01

Факс: (0-371) 770-71-01

E-mail: qr@chamber.uz

Web-site: qr.chamber.uz

Андижон вилояти

Андижон ш.

А.Навоий к. 122 уй

Тел: (0-374) 298-11-01

Факс: (0-374) 298-11-01

E-mail: an@chamber.uz

Web-site: an.chamber.uz

Бухоро вилояти

Бухоро ш.

Мустақиллик к. 1А уй

Тел: (0-365) 770-11-01

Факс: (0-365) 221-59-06

E-mail: bx@chamber.uz

Web-site: bx.chamber.uz

Жиззах вилояти

Жиззах ш.

Ш.Рашидов к. 14 уй

Тел: (0-372) 771-11-01

Факс: (0-372) 226-24-47

E-mail: jz@chamber.uz

Web-site: jz.chamber.uz

Қашқадарё вилояти

Қарши ш.

Мустақиллик к. 22 уй

Тел: (0-375) 771-11-01

Факс: (0-375) 227-78-16

E-mail: qr@chamber.uz

Web-site: qr.chamber.uz

Навоий вилояти

Навоий ш.

Меъморлар к. 33 уй

Тел: (0-436) 770-31-01

Факс: (0-436) 770-31-01

E-mail: nv@chamber.uz

Web-site: nv.chamber.uz

Наманган вилояти

Наманган ш.

У.Носир к. 7 уй

Тел: (0-369) 227-21-01

Факс: (0-369) 227-27-54

E-mail: na@chamber.uz

Самарқанд вилояти

Самарқанд ш.

А.Навоий к. 58 уй

Тел: (0-366) 210-11-01

Факс: (0-366) 210-11-01

E-mail: sn@chamber.uz

Web-site: sn.chamber.uz

Сурхондарё вилояти

Термиз ш.

Ат-Термизий к. 2 уй

Тел: (0-376) 298-11-01

Факс: (0-376) 298-11-01

E-mail: sd@chamber.uz

Web-site: sx.chamber.uz

Сирдарё вилояти

Гулистон ш.

Қаҳрамонлар к. 1 уй

Тел: (0-367) 235-02-81

Факс: (0-367) 235-02-81

E-mail: sr@chamber.uz

Web-site: sr.chamber.uz

Тошкент вилояти

Тошкент ш.

Қора-су йўли к. 118 уй

Тел: (0-371) 202-21-21

Факс: (0-371) 150-91-01

E-mail: tv@chamber.uz

Web-site: tshv.chamber.uz

Фарғона вилояти

Фарғона ш.

Б.Марғилоний к. 58 уй

Тел: (0-373) 244-52-87

Факс: (0-373) 244-60-02

E-mail: fa@chamber.uz

Web-site: fr.chamber.uz

Хоразм вилояти

Урганч ш.

Баходирхон к. 183 уй

Тел: (0-362) 770-51-01

Факс: (0-362) 770-51-01

E-mail: xz@chamber.uz

Web-site: xz.chamber.uz

Тошкент шаҳри

Тошкент ш.

Шахзисабз к. 142 уй

Тел: (0-371) 236-25-47

Факс: (0-371) 236-03-53

E-mail: th@chamber.uz

**ЎЗБЕКИСТОН
САВДО-САНОАТ ПАЛАТАСИ**

БУЮК

КЕЛАЖАКНИ

БИРГА

ҚУРАМИЗ!

Тошкент 2021

АРСЛОНҚУЙРУҚ — LEONURUS

Беш бўлакли арслонқуйруқ — *Leonurus quinquelobatus Gilib.* (*Leonurus villosus* Desf.), оддий арслонқуйруқ — *Leonurus cardiaca* L. ва туркистон арслонқуйруқ — *Leonurus turkestanicus* v. Krecz. et Kupr.; ясноткадошлар — *Lamiaceae* (лабгулдошлар — *Labiatae*) оиласига киради. Кўп йиллик, бўйи 50—150 (баъзан 200) см га етадиган ўт ўсимлик. Пояси бир нечта, тўрт қиррали, тик ўсувчи, шохланган. Барги оддий, панжасимон беш бўлакли, юқоридагилари уч бўлакли бўлиб, пояда банди билан қарама-қарши жойлашган. Гуллари 5 бўлакли, икки лабли, поянинг юқори қисмидаги барглар қўлтигида ҳалқа шаклида ўрнашиб, бошқосимон тўпгул ҳосил қилади. Меваси уч қиррали, тўқ жигарранг 4 та ёнғоқчадан ташкил топган. Июнь ойидан сентябргача гуллайди ва меваси етилади. Арслонқуйруқ ўсимлигининг бу уч тури бир-бирига жуда ўхшаш бўлиб, баргларининг тузилиши билан фарқ қилади. Беш бўлакли арслонқуйруқ ўсимлигининг барги сертук.

Арслонқуйруқ етиштириш технологияси

Арслонқуйруқ ўсимлигини ўстириш технологияси Ўзбекистоннинг суғориладиган (шўрланган тупроқлардан ташқари) барча ерларида экиб ўстириш мумкин. Арслонқуйруқдан юқори ҳосил етиштириш учун уни унумдор сув билан яхши таъминланган ерларга экишни тавсия қиламиз. Ҳайдаб экилаётган экинлардан бўшаган ерларга экиш мақсадга мувофиқ бўлади. Арслонқуйруқ ёғочланган илдизпояли, илдиз тизими юза, яъни тупроқнинг 20 см қатламида тарқалган кўп йиллик ўтсимон ўсимлик бўлганлиги учун уни кузда ва эрта баҳорда ҳам экиш мумкин. Ерларни кузда ҳайдашдан олдин гектар ҳисобига 30 тонна гўнг ва 50 кг суперфосфат ўғити билан озиклантириб 20—25 см чуқурликда ҳайдаб қўйилади.

Арслонқуйруқ асосан уруғдан кўпайтирилади. Кеч кузда куруқ уруғлар гектарига 12—18 кг дан экилади ва эрта баҳорда 7—8 кг дан стратификация қилиниб 1,5—2 см экилади. Суғориладиган ерларга уруғ экилгандан кейин 60—70 см ораликда суғориш эгатлари олинади ва кетма-кет суғорилади. Уруғни гўнгга ёки дарахт кипиғига аралаштириб экилса баҳорда ёғадиган ёмғирлардан) қатқалоқ ҳосил бўлмайди ва уруғлар тўлиқ униб чиқади. Уруғ экилгандан 15—20 кун кейин майса чиқа бошлайди. Арслонқуйруқни биринчи йили парвариш қилишда, қўлда ўтоқ қилинади, оралари юмшатилади, яъни культивация қилинади ва ўсимликларни ораларини сийраклаштириш учун яғана қилинади. Ўсимликлар оралиғи 15—20 см дан қилиб ва ҳар бир уяга 1—2 тадан ўсимлик қолдирилади. Тўпбарг гул чиқаргандан кейин культивация қилиш билан бирга гектар ҳисобига 50—60 кг дан азот ва 20 кг дан калий ўғити билан озиклантирилади ва суғорилади. Иккинчи ва учинчи озиклантириш шоналаш ва гуллаш фазаларида гектарига 30 кг азот, 20 кг фосфор ва 30 кг калий ўғити билан озиклантирилади. Бу даврда ўсимликнинг ўғитга бўлган талабчанлигининг юқори бўлади ва поялари 2—2,5 метрга етиб қолади. Вегетация давомида арслонқуйруқ 7—8 марта суғорилади ва жами 110 кг азот, 80 кг фосфор ва 60 кг калий ўғити берилади. Унинг хомашёси барг, гул шоналари билан биргаликда 40 см узунликдаги поясидир. Кўпчилик ўсимликларда тўпгуллари қуйи қисмларидаги гулларининг учдан икки қисми қийғос гуллаганда, тўпгулларнинг юқори қисми шоналаётган давр хомашёнинг тўла етилган вақти ҳисобланади. Уруғлари тўлиқ етилганида хомашё сифати бузилади. Хомашёни поясини 35—80 см оралигида қирқкиш имконини беради, яъни унинг воситасида арслонқуйруқ поясини ўртача 50 см балангликда қирқкиш мумкин. Хомашёни қайта жиҳозланган комбайнларда йиғиш мумкин. Биринчи йили унинг ҳосилдорлиги гектарига ўртача 25 центнерни, кейинги йилларда 35 центнердан ҳосил йиғиб олиш мумкин. Уруғларнинг ҳосилдорлиги ўртача гектарига 5—6 центнерни ташкил қилади. Бир далада арслонқуйруқни 3—4 йил сақлаш мумкин. Унинг хомашёси соя ерда қуритилади.

Маҳсулотнинг ташқи кўрinishи

Тайёр маҳсулот 30—40 см узунликда қирқилган ўсимликнинг ер устки қисмидан (поя, барг ва гулларидан) иборат. Пояси тўрт қиррали, ичи ковак, кизил бинафша рангга бўялган. Барги тўқ яшил, тукли (оддий ва Туркистон арслонқуйруқларининг барги эса туксиз), поянинг пастки қисмидагилари тухумсимон шаклли ва юраксимон асосли,

ўрта қисмидагилари панжасимон 5 бўлакка қирқилган, юқори қисмидагиларни эса чўзиқ эллипсимон ёки ланцетсимон, уч бўлаккли ёки уч бўлакка қирқилган бўлиб, пояда банди билан қарама-қарши жойлашган.

Ишлатилиши

Арслонқуйруқ ўсимлигининг кимёвий таркиби ҳали старли ўрганилган эмас. Ўсимлик таркибида флавоноидлар, 2,01—9% гача ошловчи моддалар, 0,035—0,4% гача алкалоидлар (ўсимлик гуллаш бошлаганида), 0,05% эфир мойи, п-кумар кислота, витамин С, иридоидлар, сапонинлар, аччик, қанд ва бошқа моддалар борлиги аниқланган.

Арслонқуйруқнинг доривор препаратлари тинчлантирувчи восита сифатида (валериана препаратларидек) гипертония, нерв қўзғалиши ва баъзи юрак касалликлари (юрак неврози, кардиосклероз)ни даволаш учун ишлатилади. Дамлама, настойка, суюқ экстракт. Маҳсулот тинчлантирувчи чой-ийғмалар ва Здренко йиғмаси таркибига киради.

Пул маблағини йўналтириш ва ўстириш технологияси

Т/р	Сотиб олинadиган мулк ва хом ашёлар	Миқдор	Ер май дони	Баҳоси (минг сум)	Жами суммаси (минг сум)
1	Арслонқуйруқ уруғи	8 кг	1га	15	120
2	Органик ўғит	20 тонна	1га	0.2	2 500
3	Фосфорли ўғит	80 кг	1га	2,1	168
4	Азот ўғит	110 кг	1га	2,1	231
5	Калийли ўғит	60 кг	1га	6,3	378
6	Ер ҳайдаш	1 марта	1га	300	300
7	Культивация	2 марта	1 га	50	100
8	Суғориш	7 марта	1га	100	700
9	Бошқа харажатлар				1.000
	Жами:				5 497